

Inspreektekst Ton Dekker inzake motie PvdD in gemeenteraad Leiden (23-3-2017)

Vissen worden net zoals andere dieren in de Wet dieren beschouwd als wezens met gevoel en bewustzijn. Zij hebben volgens de wet een eigen intrinsieke waarde waarmee 'ten volle rekening moet worden gehouden', maar de wet voegt daar wel nog de volgende woorden aan toe: 'onverminderd andere gerechtvaardigde belangen', in dit geval de belangen van de sportvissers. De vraag is dus of het ethisch verdedigbaar om vissen te vangen puur voor de aardigheid of sport.

De Vissenbescherming denkt om twee redenen van niet. Het vangen van vissen louter om de aardigheid en de sport is geen doel dat de reeks van stressvolle en pijnlijke welzijnsaantastingen die hiermee gepaard gaan, rechtvaardigt. Wij tellen minimaal acht welzijnsaantastingen.

De vis krijgt om te beginnen een haak in de bek, zijn keel of zelfs zijn slokdarm; de vis begint meteen te spartelen om zich te bevrijden en raakt in de stress; grotere vissen moeten het zogenaamde gevecht met de sportvisser aangaan dat uiterst stressvol en afmattend verloopt; daarna wordt de vis aan zijn bek uit het water getrokken, waardoor hij niet meer normaal zuurstof kan opnemen en dus langzaam gaat stikken; vervolgens wordt de vis beetgepakt en van de haak in zijn bek of keel bevrijd; vaak moet de vis daarna nog worden opgepakt en gefotografeerd.; en tenslotte wordt de vis in een leefnet opgesloten en daarna opgemeten of gewogen. Na te zijn teruggezet in het water kunnen vissen alsnog doodgaan aan hun verwondingen en aan de stress die zij hebben opgelopen

Wetenschappelijk onderzoek heeft in de afgelopen twintig jaar overtuigend aangetoond dat vissen stress, angst en pijn kunnen ervaren.¹ Ze beschikken over een goed geheugen, proberen gevaren te vermijden en reageren net zoals mensen op gevaarlijke stoffen en pijnstillers. Na de zojuist beschreven vangstervaring zijn vissen een tijd lang meer op hun hoede tegenover de vishaken van hengelaars.

In een beschaafde samenleving behoren mensen niet uitsluitend hun eigen belangen te behartigen, maar ook rekening te houden met de belangen van andere levende wezens, van de natuur en van het milieu. In Nederland en in veel andere landen hebben in de afgelopen jaren steeds meer mensen oog gekregen voor het belang en het recht van dieren om niet mishandeld en gedood te worden. Dit hangt samen met het groeiend inzicht in het vermogen van dieren om pijn, stress en angst te ervaren. Dit geldt zeker ook voor vissen waarvan tot voor enkele decennia nog vaak ten onrechte werd aangenomen dat deze als zogenaamde koudbloedige dieren geen gevoel en bewustzijn zouden kennen. Helaas wordt deze foute, onwetenschappelijke opvatting in kringen van de hengelsport nog geregeld gehoord.

¹ Linne U. Sneddon, *Pain in aquatic animals*, The Journal of Experimental Biology 218 (2015) 967-976.

De Vissenbescherming staat in haar afwijzing van de hengelsport beslist niet alleen. Uit de publieksenquêtes van het Nipo in 2002 en Motivaction in 2014 blijkt ook een meerderheid van de Nederlandse bevolking de hengelsport als een dierenvriendelijke activiteit te beschouwen, bovendien niet geschikt om kinderen respect voor dieren bij te brengen.

De Vissenbescherming vindt daarom dat de diverse overheden in hun beleid ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte enerzijds meer rekening moeten gaan houden met de wetenschappelijke inzichten aangaande het vermogen van vissen om pijn angst en stress te ervaren, maar zeker ook met de opvattingen van veel Nederlanders inzake de hengelsport. Mensen kunnen nu overal, waar zij zich ook bevinden, ongevraagd geconfronteerd worden met de dierenvriendelijke handelingen van hengelaars tegenover vissen. Dat gebeurt zelfs in parken en natuurgebieden alsook midden in de stad. Dit staat allemaal haaks op een meer ecologische en diervriendelijke vorm van water- en visstandbeheer, waarvan de Stichting Vissenbescherming voorstander is. Hierbij worden vissen in hun natuurlijke milieu met rust gelaten en worden er in hun milieu ook niet jaarlijks grote hoeveelheden vis ten behoeve van de hengelsport uitgezet.

Ton Dekker, voorzitter Stichting Vissenbescherming